

SET-4

Series CABAE

Q.P. Code 11

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--

Candidates must write the Q.P. Code on the title page of the answer-book.

- Please check that this question paper contains **5** printed pages.
- Q.P. Code given on the right hand side of the question paper should be written on the title page of the answer-book by the candidate.
- Please check that this question paper contains **9** questions.
- **Please write down the serial number of the question in the answer-book before attempting it.**
- 15 minute time has been allotted to read this question paper. The question paper will be distributed at 10.15 a.m. From 10.15 a.m. to 10.30 a.m., the students will read the question paper only and will not write any answer on the answer-book during this period.

ମୁଖ୍ୟାନ୍ତରିକ୍ଷମ

MANIPURI

କ୍ଷେତ୍ର : ମାତ୍ର 2

Time allowed : 2 hours

ମାତ୍ରାଙ୍କଣ କ୍ଷେତ୍ର : 40

Maximum Marks : 40

Section A : Grammar

10 marks.

1. (a)	ਮਾਦੇਵ ਗਾਲੀਕਿਓ ਸੋਨੌਗਾਥਾਂਹ ਪਾਲਿ ਜਾਣਿ ਚੋਨੌਗਾਥਾਂਹ ਪਾਲਿ ਪੈਣੁਪੈਣੁ ॥ ਪੈਂ ਗਾਥਾਂਹੁੰ ਗੋਲ ਜਾਂਕਿਹੁੰ ॥ ਸੇਫੁੰ ਗਾਥਾਂਹੁੰ ਗੋਲ ਜਾਂਕਿਹੁੰ ॥	1
(b)	ਤਰੈਖਾਵ ਪੁਜ੍ਹਾਵ ਜੇਖੈਧੁਕੁ ਪੈਂ ਸੋਝੁ ਜੋਖ- ਵਾਹੁ ॥ (ਪੈਣੁਪੈਣੁ ਚੋਨੌਗਾਥਾਂਹ ਪਾਲਿ ਪੈਣੁਪੈਣੁ)	1
(c)	ਹੁਗਾਰੀ ਪਾਲੀ ਪੈਣੇ ਸਥਾਨ ਦੇਵਤਾਵਾਲੇ ! (ਪੈਣੁਪੈਣੁ ਦੁਹੁ ਸੋਨੌਗਾਥਾਂਹ ਪਾਲਿ ਪੈਣੁਪੈਣੁ)	1
(d)	ਤੋਹੁੰ ਸਾਗੂਹੁ ਸਾਹੀ ਗੂਹਾਹੁ ਸੇਣੁਹਾਰੀ ॥ (ਪੈਣੁਪੈਣੁ ਤਾਹੁੰ ਬਾਹੁੰ ਬਾਲੁੰ ਪਾਲਿ ਪੈਣੁਪੈਣੁ)	1
(e)	ਵੁੰ ਪੈਣਾਵਾਹੁ ਪੁਜ੍ਹਾਵ ਸੁਹੁ ਤੋਹਾਹੁ ॥ (ਨੰਖਾਵ ਬਾਹੁੰ ਬਾਲੁੰ ਪਾਲਿ ਪੈਣੁਪੈਣੁ)	1
2.	ਮਾਦੇਵ ਗਾਲੀਕਿਓ ਸੋਨੌਗਾਥਾਂਹਾਂਹ ਪਾਲਿ ਮਾਦੇਵ ਟੈਨੁ ਸੰਘਾਵੀਂਹ ਨਮ੍ਰਾਹਾਂਹ ਪਾਲੀ ਪਾਕਾਵੀ ਲੋਤੁੰਹੁ ਪੁਅਹਾਂਹੁ ਸਾਹੁੰਹੁ ਜੈਣਾਗਾਵੀ ਸਾਹੁੰਹੁ ਗੋਲੁੰਹੁ ਗਾਵੀਨੁ ॥	

(a) दम्भङ्ग रमेष उत्तरांश संवर्ती ॥ (सेवनग्रन्थ)

एलन मुद्रे देने जीवितिला आकाश मदवारा
हृषीकेतु ?)

1

(b) मुलांश उत्तरांश लेक्षण एवं एक्षण आदोर्य

मुद्रे ? (सेवनग्रन्थ एलन देने जीवितिला
आकाश मदवारा हृषीकेतु ?)

1

(c) सेहृष्ट रामा देवांगांश एलांश सुखदृष्टि उत्तरांश ॥

(सेवनग्रन्थ एलन देने जीवितिला आकाश मदवा-
रा हृषीकेतु ?)

1

(d) उमेश सेहृष्ट लेक्षण ये एक्षण द्वारा गूरकाण्ड ॥

(मुद्रे देने जीवितिला हृषीकेतु आकाश मदवारा
हृषीकेतु ?)

1

(e) अपेक्ष भाले आमदृष्टि, भक्ति एक्षण लक्ष्मी न सु-

दृष्टि ॥ (सेवनग्रन्थ एलन देने जीवितिला आकाश
मदवारा हृषीकेतु ?)

1

Section B:

15 marks.

Composition & Writing

3. मुद्रेने गार्वदृष्टि रक्षितांश एलनार्य एक्षदण्डा

दृष्टिरा उर्वर्णनेष्ठा एक्षलूप्ति ग्रेक्षितलिङ्गे उक्ता

ग्रेक्षिता एक्ष नक्ति ॥

$7 \times 1 = 7$

(a) मुद्रेने एक्षलूप्ति उपार्थ-देवी ॥

(b) उक्ता उमेश ॥

(c) देवांश एक्ष ग्रेहदृष्टिरानु एलेनार्य उक्ते ॥

4.	<p>ଏହେ ପ୍ରତିକାଳ ମହିନେ କେବଳ ଏହି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦେଶରେ ଯାହାରେ ଲୋକ ଦରତା ଏହେଣାର ନେଟ୍ରୋଡ୍ ଏବଂ ଗାସିଫିକ୍ସନ୍ ଗୋଲ ଚର୍କାର ଥାବା ବିଜ୍ଞାନାରେ ଲେବ୍ରେ- ଲୁ ଫିଫଟର୍ଜ ଦେଖି ଏହେଣାରେ ଏହି ଧାରାମାର୍ଗ ଜାରି- ରାଷ୍ଟ୍ରମାନ୍ଦ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଏହି କାହାର ॥</p>	5 m
5.	<p>ଗାସିକାର୍ଫ ଗୋଲକିଳିଯ ଏବଂ କ୍ଷାର ଏବଂ କ୍ଷାର ଦରତା ଏବଂ କ୍ଷାର କ୍ଷାର କ୍ଷାର କ୍ଷାର କ୍ଷାର କ୍ଷାର କ୍ଷାର କ୍ଷାର ॥</p> <p>(a) ଏହି କ୍ଷାର କ୍ଷାର କ୍ଷାର କ୍ଷାର ॥ (b) କ୍ଷାର କ୍ଷାର କ୍ଷାର କ୍ଷାର କ୍ଷାର କ୍ଷାର କ୍ଷାର ॥ (c) କ୍ଷାର କ୍ଷାର କ୍ଷାର କ୍ଷାର ॥</p>	3 m
	Section C (Literature): Prose	8 marks.
6.	<p>(a) କେତେବେଳେ କ୍ଷାରକିଳିକ କେତେବେଳେ କ୍ଷାରକିଳିକ ? କ୍ଷାରକିଳିକ କ୍ଷାରକିଳିକ କ୍ଷାରକିଳିକ ? OR, (b) କ୍ଷାରକିଳିକ କ୍ଷାରକିଳିକ କ୍ଷାରକିଳିକ କ୍ଷାରକିଳିକ କ୍ଷାରକିଳିକ ?</p>	1+3=4 m
7.	<p>(a) କ୍ଷାରକିଳିକ କ୍ଷାରକିଳିକ କ୍ଷାରକିଳିକ କ୍ଷାରକିଳିକ କ୍ଷାରକିଳିକ କ୍ଷାରକିଳିକ କ୍ଷାରକିଳିକ ? OR, (b) କ୍ଷାରକିଳିକ କ୍ଷାରକିଳିକ କ୍ଷାରକିଳିକ ?</p>	4 m
		4 m
		1+3=4 m

Section C:
Literature (Poetry)

(7 marks)

8.	<p>ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ କାହାରେ କେବଳଙ୍କୁ ଲାଭପାଇଲା କିମ୍ବା ॥ 5 m</p> <p>(a) ପ୍ରଥମିତିମେ କୌଣସି ଏହିରେ ?</p> <p>ଲୋକାର୍ଥିଙ୍କ ରାଜ୍ୟର ଲୋକିର ରୋଧଣୀ ରାଜ୍ୟର ଦ୍ଵାରା କୁଷାନୀ - କାନ୍ଦିକାରୀ କାହାରେ ପରିଚାଯାଇଥାରେ ॥</p> <p>OR,</p> <p>(b) ପାତାରିକେଳିନୀ କାନ୍ଦିକା ଫେ; ପାତାରିକେଳି କାନ୍ଦିକା ପାତାରିକେଳି; କାନ୍ଦିକା କାନ୍ଦିକା ପାତାରି ପାତାରି ପାତାରି ପାତାରି ॥</p>
9.	<p>ଗୋଟିଏବୁଦ୍ଧି କାହାରେ ॥</p> <p>(a) “ସେପଦକଳା ଲେଖି, ଗୋଟିଏବୁଦ୍ଧି ଲେଖି ପାତାରିକେଳିନୀ ॥”</p> <p>— କାନ୍ଦିକାରୀଙ୍କରୁ ସେପଦକଳା ଗୋଟିଏବୁଦ୍ଧି ଲେ- ଖାଇପାରେ ? 2 m</p> <p>OR,</p> <p>(b) “ଏହା ଏହାରେ କାହାରେ ରୋ କାହାରେ ରୋତାନୀର କାହାରେ ରୋତାନୀ କାହାରେ ॥”</p> <p>— କାହାରେ “ରୋ କାହାରେ ... ରୋତାନୀ କାହାରେ ରୋତାନୀ ॥”</p> <p>କେବଳିକାରୀ କାହାରେ କାହାରେ ? 2 m</p>